

Gödöllő Város Polgármestere

E l ő t e r j e s z t é s

a Képviselő-testület 2010. február 4-i ülésére

Tárgy: Javaslát a Világfa helyreállításának tervére

Előterjesztő: Dr. Gémesi György polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

A Világfát 1992-ben állították fel az Alsóparkban (hrsz: 5884/26), a Szabadság szimbólumaként, a magyar szabadságért életüket áldozó hősök emlékére. A 9,3 m magas szobor két fő részből áll: a mocsári tölgyből készült spirális törzsből, valamint a szlapon tölgyből készült szárnyrészből. Az emlékmű Velekei József Lajos szobrászművész alkotása.

A Világfa állapota – az időszakos kezelések és az 1998-as felújítás ellenére - felállítását követően fokozatosan romlott, az időjárás viszontagságainak kitett alkotáson az egyre rendszeresebb viharos szellőkések, a csapadék és a nagy hőingadozások korrodációt és a szárny alsó elemének csavarodását idézték elő, ami miatt először a szárnyak dőlésszöge szemmel is látható módon megnőtt, majd 2008 augusztusában egy nagy szélvihart követően letört.

A Világfa felújítására és szerkezeti megerősítésére még 2008. tavaszán engedélyezési terveket készítettünk az alkotó művésszel egyeztetve, és helyreállítását terveztük az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmusok pályázati felhívás keretein belül, ennek megfelelően adtuk be akkor a pályázati dokumentációt.

Habár a pályázat sikeres volt és a felújításhoz sikerült anyagi forrást nyerni, a kezdeményezés megkésettnek bizonyult, ugyanis 2008. augusztusában a Világfa szárnyai helyreállíthatatlanul letörtek.

A Világfa rekonstrukcióját az Önkormányzat fontos feladatának tartja, mivel a szovjet csapatok 1991. júniusában történő kivonulása óta minden év júniusában a Magyar Szabadság Napján országos hírű megemlékezés helyszíne, arra emlékezve, hogy ötszáz éve először nincsenek idegenek, megszálló csapatok Magyarország területén. A kulturális műsorokkal, koncertekkel tarkított megemlékezést nagy médiaérdeklődés kíséri, ezért a gödöllői Világfa országosan is ismert szimbólum.

A szobor eredeti alkotója Velekei József Lajos szobrászművész, akivel (tekintettel a szellemi alkotáshoz fűződő jogaira) 2009. áprilisában közös szándéknyilatkozatot írt alá az Önkormányzat egy új Világfa elkészítésére. Ebben kifejezte szándékát, hogy egy új, a sérült szobor szellemiségét magán hordozó szobor alkotásában részt vesz, azt megvalósítja. Egyetért azzal, hogy a Világfa a pályázat keretein belül újuljon meg, valamint a pályázat feltétel rendszeréhez a megvalósítás során alkalmazkodik.

Ezt követően kerülhetett sor a Világfa újragondolására és született meg az előterjesztés mellékleteként bemutatott terv.

Az új Világfa, a művész elképzelése szerint jelként lesz újra fogalmazva. Míg a korábbi alkotás egy „karjait széttáró ember” alakra emlékeztetett, a mostani „egy felszálló madár” képét igyekszik feleleveníteni. A Világfa 2 m magas, hasáb alakú talapzaton kapna helyet, maga az alkotás 7 m magas, kb. 7 m széles szárny fesztávokkal. A szárnyai a régi szárnyak szinonimái, de több szinten helyezkednek el.

Fontos szempont az új emlékmű kialakításánál, hogy egyes részei cserélhetőek legyenek, megfelelően legyenek felületkezelve és amennyire lehet, vandálbiztos kialakítást kapjon. (Ezért van szükség erre a nehezen megmászható, magas talapzatra.)

Mivel a tervezett emlékmű - talapzattal együtt - 9 m magas, ezért az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint telekalakítási és építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 31/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet értelmében építési engedély köteles. Terveit a művésszel együtt dolgozó, a korábbi alkotás környezetének tervezésével is foglalkozó építész készíti. Ugyanakkor mivel a művészeti alkotás közterületen kerül elhelyezésre ezért az 1991. évi XX. törvény 109. § (1) és (2) bekezdése alapján az önkormányzatnak előzetes szakvéleményt kell kérnie a MMIKL Képző- és Iparművészeti Lektorátustól. A zsűrizés célja, hogy a felállítani tervezett alkotás művészi színvonalát modell alapján megítélje és a végleges mű szakmai megfelelőségét biztosítsa. A szakvéleményük kell, hogy a testület számára is tájékoztatást adjon, amivel a döntésük alátámasztható. A zsűri kitűzött időpontja 2010. február 5.

Tisztelt Képviselő-testület!

Gödöllő Városának a Norvég pályázat keretein belül lehetősége van a Világfa, mint országos szimbólum helyreállítására. A mellékelt tervek alapján (a leendő Lektorátusi szakvélemény figyelembe vételével) a Képviselő-testület döntését követően az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmusok támogatásával 2010. júniusára a Világfa újjászülethet, ehhez kérem jóváhagyásukat.

Melléklet:– Világfa terve

Határozati javaslat

Gödöllő Város Képviselő-testülete döntése alapján az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmusok pályázati felhívás keretein belül biztosított támogatással, a projekt részeként, az Alsópark területén az eredeti Világfa szellemiségét hordozó új alkotás állítható. A felállítás terveinél figyelembe kell venni a MMIKL Képző- és Iparművészeti Lektorátus vonatkozó szakvéleményében foglaltakat. Az eredeti Világfa alkotójaként, annak gondolatiságát továbbvivő új emlékmű létrehozására, Velekei József Lajos - mint a szerzői jog tulajdonosa - jogosult. A felállításra vonatkozó döntés csak azután hajtható végre, miután a zsűri pozitív szakvéleménye elkészült és az abban foglaltak megvalósulását a tervek biztosítják.

Felelős: Dr. Gémesi György

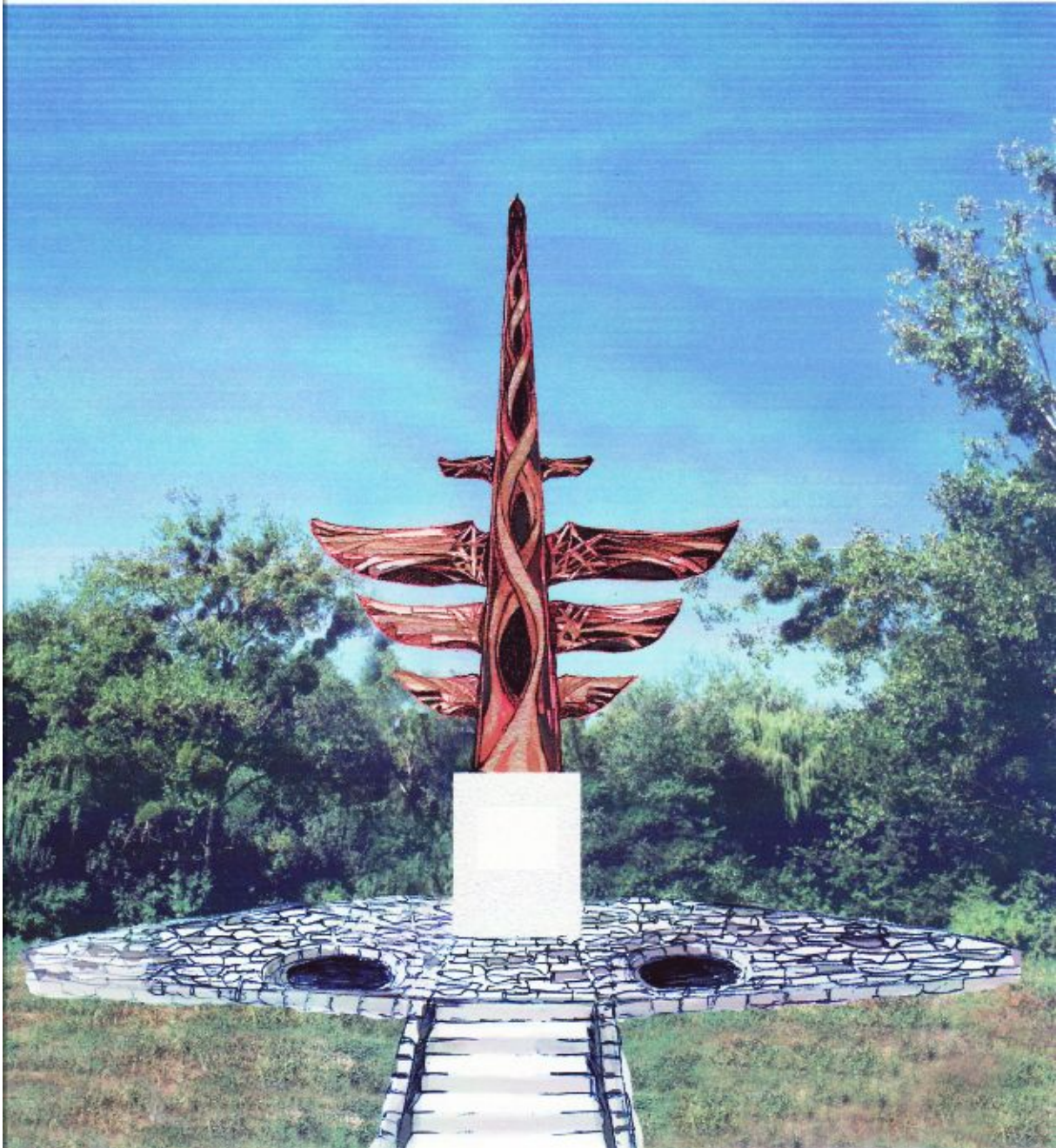
Határidő:

- Az engedélyezési tervek benyújtására a zsűri szakvéleményének kézhezvételétől számított 5 nap.
- A világfa felállítására és környezetének kialakítására: 2010. június 25.

Gödöllő, 2010. január ” 28.”

Dr. Gémesi György
polgármester

Az előterjesztés szövege hiteles: Kerekesné Gombos Kinga
szervezési vezető-tanácsos

Az új VILÁGFA látványterve – Velekei József Lajos alkotása